

[LE 1353]

Sub. Code : 1353

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION – APRIL 2014

Paper III — SANSKRIT

Q.P. Code : 641353

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. सविस्तरं उत्तरत (2 × 15 = 30)

1. यत्नोद्विधाव्याख्यास्त ।

2. (a) श्लोकस्यभावार्थं लिखत ।

पूर्वदेहानुभूतांस्तुभूतात्मास्वपतः प्रभुः ।

रजोयुक्तेनमनसागृह्णत्यर्थाञ् शुभाशुभान् ॥

(b) अन्वयार्थं लिखत ।

वक्तो मधुरतातन्द्राहृदयोद्वेष्टनभ्रमः ।

नचान्नमभिकांक्षेतगलानितस्यविनिर्दिशेत् ॥

(c) श्लोकस्यपदविभागं दीयताम् ।

यथापयसिसर्पिस्तुगुडश्चेक्षौरसोयथा ।

शरीरेषुतथाशुक्रंनुणांविद्याद्भिषक्वरः ॥

II. टिप्पणीरचयताम् । (10 × 5 = 50)

1. स्नानभेदाः के?

2. वद् धातोः लडलकारेतथाभू(भव्) लट् लकारे ।

3. शौचंकतिविधम्?

4. विग्रहवाक्यानि लिखत ।
- (a) नीलोत्पलम्
(b) पितरौ
(c) पञ्चवटी
(d) उपनेत्रम्
(e) हिमालयशीतलः
5. जलविज्ञानीयम् ।
6. सन्धिविश्लेषणमकुरुत ।
- (a) वक्ष्यत्युदरेषु
(b) स्नेहाभ्यक्ते
(c) तमोऽभिभूते
(d) पुनारमते
(e) त्वङ्करोषि
7. अनुवादः कुरुत ।
- (a) इदम् पुस्तकंपश्य ।
(b) महाराजस्य आज्ञा अस्ति ।
(c) छिद्रेषु अनर्था बहुली भवन्ति ।
(d) अहम् गृहम् आगत्य पठिष्यामि ।
(e) विघ्नेशाय मोदकं रोचते ।
8. संस्कृते अनुवादयत ।

I bow to the king of snakes who destroyed the defects of mind, speech and body by writing yoga sutra, mahabhashya and by revision of caraka.

9. वाच्यपरिवर्तनम् लिखत ।
- (a) राधा उपवनम् पश्यति ।
- (b) कृष्णेनकंसः मार्यते ।
- (c) शशांकः ग्रन्थालयम् गच्छति ।
- (d) यूयंपुस्तकानिपठथ ।
- (e) सीतारामंअनुगच्छति ।
10. "पति" तथा "वन" शब्दरूपंलिखत ।

III. लघु उत्तरं लिखत ।

(10 × 2 = 20)

1. मूर्खपण्डितकथायाम् सारांशः दीयताम् ।
2. अपादानकारकम् ।
3. चत्वारिदानानिकानि?
4. ब्राह्मणपुत्रः कथंचक्रधरः अभवत्?
5. झल् प्रत्याहारवर्णाः के?
6. नापितः मणिभद्रस्यगृहेकिंपश्यत्?
7. अनुनासिकः, सवर्णम्?
8. पञ्चतंत्रस्यरचयिता कः?
9. संशोधयत ।
- (a) सर्पः बिलः निष्क्रान्तः
- (b) माणवकः पन्तानः पृच्छति?
10. नापितः किमर्थं शूलेआरोपितः?